

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Rok XIX

Warszawa. 25 marca 1937 r.

Nr 9.

SPIS TREŚCI:

C Z Ę Ś Ć A.

Dział Budowy i Utrzymania kolei.

- Poz. 65.** Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 27 lutego 1937 r. Nr 48 w sprawie warunków technicznych na dostawę żwiru kopalnego i rzecznego oraz tłuczni na podsypkę w torze . . . str. 99
- Poz. 66.** Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 23 lutego 1937 r. Nr 49 w sprawie zmian i uzupełnień w warunkach technicznych na dostawę chorągiewek sygnałowych . . . . . str. 101

Dział Zasobów Kolejowych.

- Poz. 67.** Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 5 lutego 1937 r. Nr 50, w sprawie zmian i uzupełnień warunków technicznych sporządzania odzieży służbowej dla pracowników P. K. P. . . . . str. 101
- Poz. 68.** Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 4 marca 1937 r. Nr 51 w sprawie cen rejestrowych podkładów starych na rok 1937 . . . . . str. 101
- Poz. 69.** Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 10 marca 1937 r. Nr 52 w sprawie wydawania Komitetowi „Osiedle” przepalonych żarówek . . . . . str. 101

C Z Ę Ś Ć C.

Przedruk rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Pań-

stwa, samorządu oraz instytucji prawa publicznego . . . . . str. 102

DZIAŁ BUDOWY I UTRZYMANIA KOLEI.

65.

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 27 lutego 1937 r. Nr 48 w sprawie warunków technicznych na dostawę żwiru kopalnego i rzecznego oraz tłuczni na podsypkę w torze.

Warunki techniczne na dostawę żwiru kopalnego i rzecznego oraz tłuczni na podsypkę w torze, załączone do niniejszego okólnika, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1938 r. Jednocześnie tracą moc obowiązującą warunki techniczne ogłoszone w Dz. Urz. M. K. Nr 9 z 1932 r. poz. 74 oraz instrukcje dla odbiorów tłuczni dla potrzeb P. K. P. z dnia 28 maja 1935 r. Nr U. N. IV-88/67 wraz z uzupełnieniami z dn. 19 września 1935 r. Nr U. N. IV-88/107,

z dn. 4 grudnia 1935 r. Nr U. N. IV-88/131 i z dn. 21 lipca 1936 r. Nr U. N. IV-88/81.
Nr U. N. IV-115/8.

Załącznik do okólnika Ministerstwa Komunikacji Nr 48.

WARUNKI TECHNICZNE

na dostawę żwiru kopalnego i rzecznego oraz tłuczni na podsypkę w torze.

§ 1.

Własności materiału.

Podsypka powinna składać się z materiałów twardych, jednorodnych, odpornych na

wpływy atmosferyczne i być wolną od wszelkich domieszek: ziemi, gliny, marglu, kredy, skorup oraz szczątków pochodzenia organicznego.

A. Żwir kopalny lub rzeczny.

(1) Żwir pochodzenia kopalnego powinien być przed dostawą oczyszczony ze wszystkich domieszek przez przesianie lub przepłukanie.

(2) Średnica ziaren żwiru kopalnego lub rzecznego powinna wynosić nie mniej niż 1 cm i nie więcej niż 6 cm. Zawartość ziaren innej średnicy nie powinna przenosić 5%.

B. Tłuczeń.

(1) Tłuczeń powinien być wyrabiany przez mechaniczne lub ręczne kruszenie z twardych skał, ze szlaki wielkopiecowej lub z kamieni narzutowych (polnych) posiadających budowę jednorodną, nie łupkowatą i nie będących zlepkiem z odłamków różnych skał (nie konglomeratową).

(2) Jeżeli tłuczeń jest wyrabiany ze skał, nie wolno mieszać ze sobą w jednej partii kamieni różnych gatunków.

(3) Tłuczeń powinien składać się z ziaren o krawędziach ostrych. Wymiary ziaren określa się za pomocą sit.

§ 2.

Próbki i badanie jakości materiału.

(1) Wraz z ofertą dostawca powinien nadesłać własnym kosztem 2 próbki, zawierające po 5 kg materiału z każdego miejsca wytworzenia, w opakowaniu, uniemożliwiającym zamianę przechowywanych w nim próbek, podając wyraźnie nazwisko i miejsce zamieszkania wytwórcy oraz miejsce wytworzenia materiału.

(2) W razie przyjęcia oferty jedną z próbek przesyła się jednostce służbowej, dokonywającej odbioru podsypki.

(3) Na żądanie Zarządu Kolejowego dostawca, obowiązany jest przedstawić odpowiednio zaświadczone wyniki badań laboratoryjnych jakości materiałów do dostawy deklarowanych.

§ 3.

Dokonywanie odbioru.

(1) Odbiór jakościowy żwiru i tłucznia polega na stwierdzeniu zgodności dostarczonego materiału z próbkami złożonymi przy ofercie oraz na sprawdzeniu czy odpowiada on wymaganiom niniejszych warunków technicznych; odbiór powinien odbywać się w miejscach wytworzenia materiału lub na żądanie Zarządu Kolejowego na stacjach przeznaczenia.

(2) Odbiór ilościowy może być dokonywany, w zależności od warunków miejscowych, albo na wagę albo na miarę. Ważenie materiału powinno odbywać się na wadze wagonowej P. K. P. Przy odbiorze żwiru i tłucznia na miarę,

odbiór dokonywa się na wagonach i objętość określa się przez pomnożenie powierzchni podłogi wagonu przez wysokość równomiernie rozłożonego ładunku, przy czym wysokość ta zmniejsza się o 5% na utrzęsienie.

(3) Przy odbiorze jakościowym tłucznia należy pobrać z różnych miejsc próbki w ilości $\frac{1}{2}\%$ w stosunku objętości materiału przedstawionego do odbioru; wybrany materiał powinien być przesiany przez dwa sита ręczne o wymiarach w przybliżeniu $0,5 \times 0,5$ m: jedno o oczkach okrągłych średnicy 3 cm, drugie zaś o oczkach okrągłych średnicy 7 cm, przy czym:

- a) ilość odsiewek po przepuszczeniu przez sito o oczkach średnicy 3 cm nie może przewyższać 10% w stosunku do objętości wziętych próbek,
- b) ilość ziaren, które nie przeszły przez oczka o średnicy 7 cm nie może przewyższać 10% w stosunku do objętości próbek; przy czym wymiary oddzielnych ziaren w każdym kierunku nie powinny być większe niż 8 cm,
- c) w materiale przepuszczonym przez sита ilość ziaren płaskich (blaszek) tj. takich których grubość jest znacznie mniejsza niż długość i szerokość nie może przewyższać 3%.

(4) Sita powinny mieć otwory sztancowane, nie zawałcowane. Odległość środków otworów średnicy 3 cm powinna wynosić 45 mm, średnicy zaś 7 cm — 95 mm.

(5) Za ilość drobnych odsiewek wyżej 5% do 10% włącznie należy potrącać z ceny materiału procent, równy tej ilości mniej pięć.

(6) Domieszka w tłuczniu kamienia zwietrzałego nie przewyższająca w sumie 2% w stosunku do objętości wziętych próbek, oraz domieszki kamienia nietłuczonego kształtu okrągławego w ilości nie przewyższającej 3% w stosunku do objętości wziętych próbek, dopuszcza się z zastrzeżeniem, że cena materiału będzie obniżona o procent równy procentowi tych domieszek.

(7) Ogólna ilość domieszek drobnych odsiewek (o średnicy mniejszej niż 3 cm), kamienia zwietrzałego, kamienia kształtu okrągławego i płaskiego nie może w sumie przewyższać 10%.

(8) W tłuczniu ze szlaki wielkopiecowej dopuszcza się do 5% bryłek zawierających szkliwo; bryłki z samego szkliwa powinny być odrzucane.

(9) Materiał odrzucony z powodu zawierania drobnych lub dużych ziaren, kamieni okrągłych i płaskich oraz zwietrzałych, w ilości większej niż pozwalają warunki techniczne, może być, za pozwoleniem dyrekcji kolei, przesortowany przez dostawcę i przedstawiony ponownie do odbioru.

(10) Przy dokonywaniu odbioru jakościowego tłucznia, opłaconego za wagę, należy w sporządzonych protokołach odbioru jakościowego wskazywać przeciętny ciężar 1 m^3 materiału.

(11) Przy odbiorze dostawca jest obowiązany ponosić kosztą robocizny i dostarczać niezbędne narzędzia.

(12) Ładowanie tłuczni na wagony powinno być dokonywane sposobem dającym pewność, że nie będzie on zanieczyszczony.

66.

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 23 lutego 1937 r. Nr 49 w sprawie zmian i uzupełnień w warunkach technicznych na dostawę chorągiewek sygnałowych.

W warunkach technicznych na dostawę chorągiewek sygnałowych, ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Kolei Nr 5 poz. 11 z 28 kwietnia 1926 r., wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia:

- 1) w wierszu pierwszym p. 2) zamiast słowa „brzozowego” wpisać „bukowego”.
- 2) w wierszu pierwszym p. 3) po słowie „bawełniana” dopisać „wełniana lub lniana”.

Nr U. Z. III-41/2.

DZIAŁ ZASOBÓW KOLEJOWYCH.

67.

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 5 lutego 1937 r. Nr 50 w sprawie zmian i uzupełnień warunków technicznych sporządzenia odzieży służbowej dla pracowników P. K. P.

W warunkach technicznych sporządzenia odzieży służbowej dla pracowników P. K. P., zatwierdzonych dnia 20.III. 1934 r. druk ser. Z., Nr 252, M. K. wprowadza następujące zmiany i uzupełnienia:

- 1) Na str. 12 w określeniu wymiaru płaszcza mundurowego sukiennego i lodenowego ciepłego należy dopisać: jako Nr porządkowy 12 „obwód u dołu płaszcza” w zachowaniu kolejności rubryk: 182, 188, 198, 206 i 212 oraz jako Nr porządkowy 13 „szerokość fałdy pod kołnierzem” we wszystkich rubrykach „8”.
- 2) na str. 15 w III tabeli „zużycia materiałów wierzchnich i podszewek przy szyciu odzieży służbowej” skreślić przy płaszczu mundurowym (rubryka 3) w punkcie a) „sukna szerokości 142 cm” cyfry określające zużycie materiałów i wzamian wpisać w zachowaniu kolejności rubryk: 2,30 — 2,39 — 2,46 — 2,58 — 2,72.
- 3) skreślić przy płaszczu ciepłym i lodenowym (rubryka 4) w punkcie a) „suk-

na szerokości 142 cm” cyfry określające zużycie materiałów i wzamian wpisać w kolejności rubryk: 2,26 — 2,34 — 2,42 — 2,55 — 2,65.

Nr M. Z. IX. 902/20.

68.

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 4 marca 1937 r. Nr 51 w sprawie cen rejestrowych podkładów starych na rok 1937.

Stosownie do § 5 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 19.VII. 1935 r. Nr MZ. XIV. 486,5, ustala się na rok 1937 ceny rejestrowe starych podkładów budowlanych jak następuje:

podkłady budowlane:

	za sztukę.
Dz. XVI Nr 10 normalnotorowe miękkie	50 gr.
„ 11 wąskotorowe miękkie	12 gr.
„ 13 normalnotorowe twarde	85 gr.
„ 14 wąskotorowe twarde	20 gr.

odpadki drzewne:

	m ³ przestrz.
Dz. XVI Nr 5 miękkie	50 gr.
„ 6 twarde	65 gr.

W związku z powyższym ceny podane w zarządzeniu z dn. 23.XII. r. ub. za Nr MZ. X. 951/96 za 1 m³ dla osób postronnych i pracowników kolejowych ulegają zmianie jak następuje:

cena zł 1,50 za 1 m³ przestrz. odpadków drzewnych miękkich podwyższa się do 2 zł;
cena zł 2,25 za 1 m³ przestrz. odpadków drzewnych twardych podwyższa się do 2,85 zł.

Nr M. Z. X. 951/22.

69.

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 10 marca 1937 r. Nr 52 w sprawie wydawania Komitetowi „Osiedle” przepalonych żarówek.

Komitet Opieki nad najbiedniejszymi mieszkańcami m. Warszawy i podmiejskich okolic „Osiedle” zwrócił się do Ministerstwa Komunikacji o zezwolenie na bezpłatne wydawanie temuż „Osiedlu” przepalonych żarówek.

Ze względu na humanitarny charakter wymienionej instytucji, zezwala się na bezpłatne wydawanie jej przepalonych żarówek, z zachowaniem jednak niżej wymienionych warunków:

1) Przepalone żarówki w każdej Dyrekcji powinny być gromadzone w jednym miejscu, lecz przewóz ich z miejsc użycia dokonywany okazyjnie (przy okazji zwrotu opakowań itp.), a to w celu nie ponoszenia kosztów przewozu.

2) Żarówki wybrane przez Komitet „Osiedle” należy wysłać do centralnego składu komitetu w Warszawie w opięcztowanym opakowaniu.

3) Kasowanie gódek kolejowych na żarówkach wysłanych do centralnego składu komitetu „Osiedle” powinno być dokonane w tym składzie w obecności przedstawiciela Dyrekcji O. K. P. w Warszawie. W tym celu należy zawiadomić powyższą Dyrekcję o każdej wysyłce żarówek do komitetu „Osiedle”.

4) Koszty opakowania, przewozu oraz delegacji przedstawiciela Dyrekcji OKP. w Warszawie ponosi komitet „Osiedle”.

Przepalone żarówki nie podlegające wydaniu komitetowi „Osiedle” należy tłuc; szkło dołączyć do łomu szkła, a mosiężne oprawki do odzysku starego mosiądzu.

Nr MZ. X. 938. 168/36.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29 stycznia 1937 r.

o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz instytucyj prawa publicznego.

Na podstawie art. 1 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 15 lutego 1933 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz instytucyj prawa publicznego (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 127) zarządza się co następuje:

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

§ 1. (1) Przepisy rozporządzenia niniejszego stosuje się do dostaw i robót na rzecz Skarbu Państwa, na rzecz samorządu terytorialnego, na rzecz instytucyj prawa publicznego, między innymi dla instytucyj ubezpieczeń społecznych i instytucyj przez nie powołanych, na rzecz zakładów i przedsiębiorstw państwowych, w szczególności dla przedsiębiorstw: Polska Poczta, Telegraf i Telefon oraz Polskie Koleje Państwowe, tudzież na rzecz zakładów i funduszy przez Państwo zarządzanych, z wyłączeniem monopoli państwowych i tych państwowych przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych i górniczych, które zostały wydzielone z ogólnej administracji państwowej i uznane za przedsiębiorstwa, posiadające samodzielną osobowość prawną, w drodze rozporządzeń Rady Ministrów, wydanych na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1927 r. o wydzielaniu z administracji państwowej przedsiębiorstw państwowych przemysłowych, handlowych i górniczych oraz o ich komercjalizacji (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 195).

(2) Przepisom rozporządzenia niniejszego nie podlegają „Lasy Państwowe”, dla których Rada Ministrów wyda rozporządzenie oddzielne.

§ 2. (1) Zamówienia na dostawę lub roboty powinny być z reguły udzielane przedsiębiorstwom krajowym, mającym siedzibę w kraju, a w ich braku przedsiębiorstwom zagranicznym, posiadającym w kraju w odpowiedniej wysokości wydzielony kapitał, dopuszczonym do działalności i zarejestrowanym w kraju.

(2) Warunki techniczne dostaw i robót powinny być tak ustalone, aby one mogły być wykonane przy użyciu sił krajowych i surowców oraz wszelkich wyrobów pochodzenia krajowego, albo jeżeli ich produkcja w kraju jest niewystarczająca, z użyciem tych surowców i wyrobów w takim stopniu, aby produkcja ich została całkowicie wykorzystana. Właściwy minister w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu, Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych ustalać będzie, w drodze rozporządzenia, obowiązek wykonywania zamówień tylko z surowców i wszelkich wyrobów pochodzenia krajowego, bądź wysokość obowiązującej domieszki surowców krajowych.

§ 3. Zamówienie na dostawę lub robotę może być udzielone osobom fizycznym i prawnym, wykazującym się w zakresie przemysłu i handlu świadectwem przemysłowym, w zakresie wolnych zajęć zawodowych inżynierów i innych techników kwalifikacjami, wymaganymi przez przepisy, normujące prawo wykonywania w tym zakresie specjalnych prac, w zakresie rzemiosła — kartą rzemieślniczą, a w zakresie rolnictwa zaświadczeniem izby rolniczej lub towarzystwa rolniczego o przynależności do zawodu rolniczego. Osoby te, jeżeli nie są organizacjami rzemieślniczymi o charakterze zarobkowym, powinny wykazać się co najmniej jednoroczną egzystencją gospodarczą. Wyjątek od tej ostatniej zasady jest dopuszczalny tylko wówczas, gdy dla danej dostawy lub roboty nie można znaleźć innej osoby lub jeżeli tego wymaga wzgląd na interesy obrony Państwa.

§ 4. Udzielenie zamówienia na dostawę lub robotę na rzecz wojska za pośrednictwem osób trzecich stosuje się jedynie w przypadkach wyjątkowych.

§ 5. (1) Zamówienia na dostawę lub robotę nie wolno udzielać:

- 1) osobom prawomocnie skazanym za dopuszczenie się przy dostawie lub robocie występku przekupstwa osób, pozostających w służbie publicznej, albo za przestępstwo popełnione przeciwko bezpieczeństwu Państwa lub z chęci zysku;
- 2) osobom, przeciw którym toczy się postępowanie karno-sądowe, jako podejrzanym o popełnienie czynu występnego wymienionego w pkt. 1);

- 3) osobom, co do których stwierdzono, że chociażby jednej z uprzednio powierzonych im dostaw lub robót nie wykonały z własnej winy, albo wykonały je w sposób niesumienny; po upływie trzech lat od dnia stwierdzenia wymienionych uchybień udzielenie zamówienia jest dopuszczalne;
- 4) osobom, którym udowodniono, że żądały dla siebie świadczenia pewnych korzyści za cofnięcie oferty, albo też świadczyły takie korzyści innym;
- 5) osobom, które przedmioty dostawy lub roboty wykonywują w zakładach kary przy pomocy więźniów.

(2) Byłym funkcjonariuszom państwowym i samorządu terytorialnego, żołnierzom zawodowym i funkcjonariuszom innych podmiotów prawnych wyszczególnionych w § 1, w ciągu trzech lat od dnia rozwiązania stosunku służbowego, nie wolno udzielać zamówienia na dostawę lub robotę dla urzędu cywilnego bądź jednostek, zakładów lub instytucji wojskowych, bądź dla zarządu podmiotów prawnych wyszczególnionych w § 1, w których pełnili służbę, jeżeli nie uzyskają zgody ministra, któremu władza, urząd lub zarząd udzielający zamówienia podlega.

(3) Byli funkcjonariusze państwowi i samorządu terytorialnego, żołnierze zawodowi i funkcjonariusze innych podmiotów prawnych wyszczególnionych w § 1, przed upływem trzech lat od dnia rozwiązania stosunku służbowego, nie mogą, jeżeli są członkami zarządu albo rady nadzorczej przedsiębiorstwa ubiegającego się o dostawę lub robotę, brać udziału w imieniu oferenta w czynnościach związanych z uzyskaniem dostawy lub roboty, z zawarciem umowy oraz jej wykonaniem dla urzędów lub zarządów, w których pełnili służbę.

(4) Nie wolno udzielać zamówienia na dostawę lub robotę osobom, których upadłość ogłoszono — przez czas trwania postępowania upadłościowego, lub co do których majątku otwarcie postępowanie układowe; w przypadkach wyjątkowych ze względu na interes publiczny instancja wyższa władzy, urzędu lub władza nadzorcza zarządu ogłaszającego przetarg może zezwolić na udzielenie zamówienia na dostawę lub robotę osobom wyżej wymienionym.

(5) Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ustali w jakim zakresie można będzie udzielać zamówień na dostawy i roboty szkołom zawodowym lub osobom, które przedmioty dostawy i roboty wykonywują w szkołach zawodowych przy pomocy uczniów tych szkół.

§ 6. Udzielenie zamówienia na dostawę lub robotę następuje:

- 1) w drodze pisemnego przetargu ofertowego nieograniczonego lub ograniczonego, albo

- 2) w drodze publicznego przetargu ustnego, albo
- 3) z wolnej ręki, albo
- 4) przez zakup bezpośredni za zwykłym rachunkiem.

§ 7. Udzielenie zamówienia na dostawę lub robotę w sposób przewidziany w § 6 pkt 1), 2) oraz 3) następuje w drodze pisemnej umowy.

§ 8. Jeżeli dostawa obejmuje kilka grup artykułów, produkowanych przez różne gałęzie przemysłu, należy w wezwaniu do składania ofert zaznaczyć, czy na każdą grupę artykułów powinna być złożona oferta osobna.

§ 9. Przy ilościowo większych dostawach jednego rodzaju przedmiotów dopuszczalne jest składanie częściowych ofert na dostawę, jeżeli o tym podano w wezwaniu do składania ofert.

§ 10. Przed wezwaniem do składania ofert na roboty powinny być sporządzone kosztorysy urzędowe dla robót z wyjątkiem tylko tych przypadków, które oznaczy właściwy minister. Kosztorysy urzędowe są dostępne dla oferentów prócz cen, które stanowią tajemnicę urzędową.

§ 11. (1) Rozpisanie przetargu ofertowego ograniczonego i nieograniczonego oraz ogłoszenia publicznego przetargu ustnego, wybór oferty na podstawie wyników przetargu, udzielanie zamówień z wolnej ręki, dokonywanie zakupów bezpośrednich za zwykłym rachunkiem, zawieranie umów z dostawcami i przedsiębiorcami, nadzorowanie w okresie wykonywania dostawy lub roboty, wypłacanie należności dostawcom i przedsiębiorcom, przyjmowanie i zwracanie wadiumów i kaucyj oraz udzielanie zaliczek skuteczniają w imieniu i na rzecz podmiotów prawnych wyszczególnionych w § 1 te organa władz i urzędów, organa wojskowe, samorządu terytorialnego, które zostaną do tego upoważnione oraz kierownicy instytucyj prawa publicznego lub osoby działające z ich upoważnienia.

(2) Przeprowadzanie przetargów oraz przyjmowanie dostaw i robót powinno być uskuteczniane za pośrednictwem komisji do tego wyznaczonych. Zarządzenie właściwego ministra ustali skład i sposób powoływania komisji do przeprowadzenia przetargów i odbioru wykonanych robót i dostaw, określi prawa i obowiązki przewodniczących i członków tych komisji, wreszcie ustali przypadki, w których przeprowadzanie przetargów i przyjmowanie dostaw lub robót będzie uskuteczniane jednoosobowo.

(3) Właściwy minister może uzależnić udzielenie zamówienia na dostawę lub robotę, przyjęcie wykonanej dostawy lub roboty od zatwierdzenia przez instancję wyższą bądź przez władzę nadzorczą organów władz, o których mowa w ust. (1). Funkcje te w stosunku do związków samorządu terytorialnego w rozu-

mieniu rozporządzenia niniejszego spełnia jego organ stanowiący.

(4) Organom władz i urzędów, organom wojskowym, zarządom związków samorządu terytorialnego oraz kierownikom instytucyj prawa publicznego lub osobom działającym z ich upoważnienia, udzielającym zamówień na dostawę i robotę służy prawo powoływania biegłych zarówno spośród podległego im personelu, jak i spośród przedstawicieli nauki, biegłych sądowych, oraz biegłych zgłoszonych przez terytorialnie właściwe izby przemysłowo-handlowe, rzemieślnicze, rolnicze lub przez inne właściwe organizacje zawodowe.

§ 12. (1) W imieniu i na rzecz podmiotów prawnych wyszczególnionych w § 1 nie mogą wykonywać czynności, określonych w § 11 ust. (1) i (2), oraz być biegłymi:

- 1) osoby, które z oferentem, jego prawnym zastępcą lub osobami pełniącymi funkcje członków zarządu lub rad nadzorczych firm oferujących pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii wstępnej lub zstępnej, bądź w linii bocznej do drugiego stopnia włącznie lub wreszcie w stosunku opieki, kurateli albo przysposobienia;
- 2) osoby, które w jakikolwiek sposób są zainteresowane materialnie w udzieleniu oferentowi zamówienia na dostawę lub robotę, bądź pozostają z nim w stosunku procesowym jako strona;
- 3) osoby, które z przedsiębiorstwem ubiegającym się o dostawę lub robotę pozostawały w stosunku najmu pracy albo też pełniły w nim funkcje członków zarządu lub rady nadzorczej, przed upływem 3 lat od chwili rozwiązania stosunku najmu pracy albo złożenia mandatu członka zarządu lub rady nadzorczej;
- 4) osoby, które są lub były przedstawicielami lub zastępcami prawnymi przedsiębiorstwa ubiegającego się o dostawę lub robotę, przed upływem 3 lat od chwili ustania przedstawicielstwa lub zastępstwa prawnego.

(2) W przypadku zajścia jednej z przeszkód wskazanych w ust. (1) właściwy organ władzy lub urzędu, właściwy organ wojskowy, członkowie zarządów związków samorządu terytorialnego oraz kierownicy instytucyj prawa publicznego obowiązani są zawiadomić o tym władzę przełożoną lub władzę nadzorczą, która wyznaczy zastępcę.

§ 13. (1) Jeżeli oferowana cena i pozostałe warunki są jednakowe, należy przy udzieleniu zamówienia na dostawę lub robotę przyznać pierwszeństwo rynkowi miejsca przeznaczania dostawy lub wykonania roboty, przy czym przy dostawach i robotach wchodzących w zakres rzemiosła należy przyznać pierwszeństwo rzemieślniczemu organizacjom o charak-

terze zarobkowym, następnie rzemieślnikom, wreszcie przemysłowcom.

(2) Przy udzielaniu zamówień na dostawę artykułów rolnych, w przypadku oferowania jednakowych cen i warunków przez kupców i rolników, bądź zrzeszenia rolników, należy przyznać pierwszeństwo rolnikom, następnie zaś zrzeszeniom rolniczym.

(3) W przypadku oferowania jednakowych warunków mogą być zamówienia na dostawę lub robotę podzielone pomiędzy poszczególnych oferentów, jeżeli zastrzeżono to wzewzwanu do składania ofert.

§ 14. (1) Zamówienia na dostawę lub robotę powinny być udzielane, o ile możliwości, w takim czasie, by ich wykonanie przypadło na tzw. sezony martwe. Zamówienia na dostawę artykułów rolnych należy, o ile możliwości, udzielać tak, aby ich wykonanie przypadło przede wszystkim na sezony wzmożonej podaży, zwłaszcza w okresach bezpośrednio następujących po żniwach i wykopach. Wykonywanie dostawy lub roboty w sezonie martwym nie powinno w żadnym razie powodować powiększenia kosztów dostawy lub roboty jak również obniżenia ich jakości.

(2) Zamówienia na dostawy i roboty znaczniejszych rozmiarów, niezależnie od formy w jakiej są dokonywane, powinny być udzielane w ten sposób, aby możliwie równomiernie były uwzględnione potrzeby wszystkich okręgów gospodarczych Państwa. Bliższe postanowienia w tym względzie określają zarządzenia wydawane w trybie § 15.

§ 15. (1) W granicach rozporządzenia niniejszego właściwi ministrowie będą mogli wydawać w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Skarbu szczegółowe przepisy o dostawach i robotach dla podległych im działów administracji państwowej oraz instytucji, będących pod ich nadzorem.

(2) Dla administracji ogólnej i samorządu terytorialnego przepisy takie wydawać może Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Skarbu tudzież z innymi interesowanymi ministrami.

(3) Minister Przemysłu i Handlu w zakresie produkcji przemysłowej, a Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w zakresie produkcji rolnej, będzie wydawał ogólne wytyczne na każdy rok gospodarczy co do udzielania zamówień na te dostawy i roboty, które mają szczególne znaczenie ze względu na interesy gospodarcze danej gałęzi gospodarstwa narodowego. Wytyczne te, jeżeli chodzi o dostawy i roboty dla potrzeb wojska, będą wydawane w porozumieniu również z Ministrem Spraw Wojskowych.

(4) W wytycznych, o których mowa w ust. (3), ustalane będą również warunki udzielania zamówień zagranicą lub przedsiębiorstwom zagranicznym, zarejestrowanym

w kraju, oraz określane będą sezony martwe poszczególnych grup przemysłu.

R o z d z i a ł II.

Pisemne przetargi ofertowe nieograniczone i ograniczone.

§ 16. (1) Pisemne przetargi ofertowe są nieograniczone i ograniczone.

(2) W zasadzie należy udzielać zamówienia na dostawę i robotę w drodze przetargu nieograniczonego.

(3) W drodze przetargu ograniczonego zasadniczo powierzane być mogą dostawy i roboty, jeżeli ze względu na zabytkowy charakter lub cechy artystyczne odnośnych przedmiotów lub ze względu na bezpieczeństwo Państwa dostawa lub robota może być wykonana tylko przez pewne przedsiębiorstwo, ponadto jeżeli przetarg nieograniczony nie da dodatniego wyniku, wreszcie w tych wszystkich przypadkach, które w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu określi właściwy minister w przepisach szczegółowych o dostawach i robotach, wydanych dla podległych mu działów administracji państwowej i instytucji, będących pod jego nadzorem.

§ 17. (1) Przetarg pisemny nieograniczony powinien być poprzedzony wezwaniem do składania ofert pisemnych, ogłoszonym co najmniej na 10 dni; dokładne terminy ogłaszania wezwania do składania ofert w zależności od rodzaju i wielkości dostawy lub roboty określają przepisy, wydane przez właściwego ministra.

(2) Zasadniczą treść wezwania należy ogłosić co najmniej w jednym z pism fachowych lub w jednym z ogólnych a najbardziej poczytnych pism w miejscowości, w której zarządzony został przetarg oraz należy wezwanie do składania ofert przesłać do wiadomości terytorialnie właściwej izbie przemysłowo-handlowej, rzemieślniczej, rolniczej lub innej właściwej organizacji zawodowej.

(3) Wezwanie do składania ofert powinno być przesłane do wiadomości również właściwej Izbie Kontroli, jeżeli czynności danej instytucji podlegają jej kontroli.

(4) Ponadto przy dostawach i robotach wartości od 50.000 zł należy ogłosić zasadniczą treść wezwania w Monitorze Polskim.

(5) Przy dostawach i robotach wartości ponad 500.000 zł należy ogłosić wezwanie do składania ofert w Monitorze Polskim, a treść zasadniczą wezwania w pismach wymienionych w ust. (2) oraz przynajmniej w dwóch dziennikach stołecznych.

(6) W ogłoszeniu, zawierającym treść zasadniczą wezwania do składania ofert, jeżeli ono podlega ogłoszeniu w Monitorze Polskim, należy powołać się na wezwanie tamże ogłoszone, podając datę i numer Monitora Polskiego, w którym wezwanie ogłoszono.

(7) Od chwili ogłoszenia wezwania do składania ofert, osoby interesowane mają prawo przeglądać pełny jego tekst oraz zaznajamiać się z warunkami dostawy lub roboty w urzędzie lub zarządzie, wskazanym w wezwaniu do składania ofert. Właściwe władze mogą nadto zarządzić, aby i w innych urzędach jednocześnie z ogłoszeniem wezwania do składania ofert dostępne ono było do przejrzania oraz aby umożliwione było zaznajomienie się z warunkami dostawy lub roboty.

(8) Interesowani mogą otrzymywać wezwania do składania ofert, a za zwrotem kosztów odpisy warunków dostawy lub roboty. Dopuszczalne jest sporządzenie odpisów przez interesowanych.

§ 18. (1) W wezwaniu do składania ofert należy podać:

- 1) nazwę i siedzibę władzy, urzędu lub zarządu, ogłaszającego wezwanie do składania ofert;
- 2) określenie przedmiotu dostawy lub roboty ze wskazaniem danych, potrzebnych do dokładnego zapoznania się z zakresem i jakością dostawy lub roboty;
- 3) czy dopuszczalne jest częściowe wykonanie dostawy lub roboty; w razie dopuszczalności częściowego wykonania dostawy lub roboty należy określić warunki składania ofert, a następnie wykonania dostawy lub roboty;
- 4) czy przy dostawach obejmujących kilka grup artykułów, produkowanych przez różne gałęzie przemysłu, mogą być oferty składane osobno na każdą grupę artykułów;
- 5) warunki ogólne i techniczne, mające obowiązywać przedsiębiorcę lub dostawcę;
- 6) zastrzeżenie co do możliwości rozszerzenia lub zmniejszenia dostawy bądź roboty z określeniem granic tych zmian;
- 7) inne specjalne warunki wykonania dostawy lub roboty;
- 8) przy większej liczbie dostawców lub przedsiębiorców, mających wspólnie wykonać dostawę lub robotę — wskazówki co do wzajemnego ich stosunku w zakresie wykonania dostawy lub roboty, w zakresie odpowiedzialności itp.;
- 9) termin i miejsce, w których dostawa lub robota, albo poszczególne części tychże, powinny być wykonane, bądź rozpoczęte, ze wskazaniem rygorów;
- 10) żądanie wskazania sposobu i wysokości zaofiarowanego zabezpieczenia, zapewniającego wykonanie zamierzonej umowy o dostawę lub robotę;
- 11) określenie formy składanych ofert, lub też jeżeli to jest możliwe i wskazane,

- wzór oferty, bądź wiadomość gdzie można taki wzór otrzymać;
- 12) w razie potrzeby, że oferta powinna zawierać szczegółowe zestawienie kosztorysu, jak również, jeżeli jakoś przedmiotu lub roboty na to zezwala, że oferta powinna podawać wagę, cenę jednostkową, wreszcie ogólną sumę, oznaczoną cyframi i wyrazami;
  - 13) miejsce i termin składania ofert;
  - 14) wysokość wadium, oraz sposób jego złożenia;
  - 15) że do oferty powinien być załączony uwierzytelniony odpis świadectwa lub dowodu wymienionego w § 3 oraz kwit na złożone wadium lub dowód zwolnienia od złożenia wadium, i że wadium to podlega zwrotowi po ukończeniu przetargu w razie odrzucenia oferty, a po podpisaniu umowy i po złożeniu przewidzianego w umowie zabezpieczenia należytego jej wykonania w razie utrzymania się oferenta przy przetargu;
  - 16) dokładne oznaczenie czasu, przez który obowiązuje złożona oferta pod rygorem utraty wadium, przy czym, w razie dopuszczalności, należy zaznaczyć, że oferent powinien sam ustalić termin ważności swej oferty, jeżeli nie może przyjąć oznaczonego terminu;
  - 17) że składanie ofert, ich zmiana i ich cofnięcie jest dopuszczalne przed terminem rozpoczęcia przetargu;
  - 18) skutki prawne w przypadku uchylecia się oferenta, który utrzymał się przy przetargu, od podpisania umowy albo od złożenia zabezpieczenia należytego wykonania dostawy lub roboty, przy czym należy te skutki prawne osobno wskazać odnośnie do oferenta, który złożył wadium, a osobno odnośnie do oferenta, który został częściowo lub całkowicie zwolniony od składania wadium;
  - 19) miejsce i termin rozpoczęcia przetargu;
  - 20) władzę, urząd lub zarząd i godziny, w których interesowani mogą zaznajamiać się z warunkami dostawy lub roboty, jak również otrzymywać, za zwrotem kosztów, potrzebne odpisy lub też sporządzać notatki;
  - 21) w razie potrzeby, czy dostawa lub robota może być podzielona oraz czy dopuszczalne jest składanie częściowych ofert;
  - 22) że władzy, urzędowi lub zarządowi służy prawo wyboru dostawcy lub przedsiębiorcy bez względu na cenę, a także prawo uznania, że przetarg nie dał wyniku;
  - 23) czy należność za wykonaną i przyjętą dostawę lub robotę będzie na podsta-

wie sprawdzonych i przyjętych rachunków wypłacana dostawcom i przedsiębiorcom najpóźniej w ciągu 21 dni, licząc od dnia złożenia rachunków, czy też będzie regulowana odmiennie.

(2) W wezwaniu do składania ofert nie mogą być podawane ceny orientacyjne.

§ 19. (1) Oferta powinna zawierać:

- 1) imię, nazwisko, firmę i dokładny adres oferenta, oraz datę sporządzenia oferty;
  - 2) wyszczególnienie załączonych wzorów, próbek, planów itp.;
  - 3) oświadczenie, że oferent zapoznał się ze wskazanymi w wezwaniu do składania ofert warunkami, próbkami, planami oraz z innymi szczegółami, dotyczącymi dostawy lub roboty, będącej przedmiotem ogłoszonego przetargu;
  - 4) wyszczególnienie, stosownie do wezwania, cen i sum w cyfrach i wyrazach, jako też, jeżeli to jest wymagane, wskazanie cen jednostkowych, tudzież oświadczenie, czy ceny te należy rozumieć wraz z należnościami ubocznymi; w przeciwnym zaś przypadku oferta powinna zawierać dokładne obliczenie żądanego wynagrodzenia za tego rodzaju uboczne świadczenia;
  - 5) oświadczenie oferentów, wnoszących wspólną ofertę, że zobowiązania ich co do oferty oraz co do wykonania dostawy lub roboty są solidarne;
  - 6) oświadczenie, że oferent uważa się za związanego ofertą do terminu ważności oferty, wskazanego w wezwaniu do składania ofert, pod rygorem utraty wadium i że pod tymże rygorem zobowiązuje się, w razie utrzymania się przy przetargu, podpisać umowę oraz złożyć zabezpieczenie należytego jej wykonania;
  - 7) do oferty powinien być załączony odpis świadectwa lub dowodu wymienionego w § 3 oraz dowód złożenia wadium lub dowód zwolnienia od obowiązku złożenia wadium; jeżeli przedsiębiorstwo oferenta w myśl przepisów obowiązujących podlega zarejestrowaniu, należy powołać się na liczbę rejestru; władza, urząd lub zarząd, ogłaszający przetarg, może zażądać od oferenta aktualnego wypisu z rejestru handlowego lub jego odpisu;
  - 8) wskazanie sposobu i wysokości zaofiarowanego zabezpieczenia wykonania dostawy lub roboty, oraz terminy jego przedstawienia lub złożenia.
- (2) Ofertę należy napisać w jednym ciągu, nie zostawiając miejsc niewypełnionych, i zaopatrzyć na końcu własnoręcznym podpisem oferenta bądź osób, mających prawo zaciągać zobowiązania w jego imieniu. Wskrobywania w ofertach są niedopuszczalne, poprawki zaś należy omówić w uwadze, zaopatrzonej własno-

ręcznym podpisem oferenta lub osoby upoważnionej. Poprawki liczb i cyfr należy napisać wyrazami.

(3) Władza, urząd lub zarząd, ogłaszający przetarg, może zażądać od oferentów złożenia bilansu za ostatni rok gospodarczy.

§ 20. (1) Wniesienie oferty powinno być poparte złożeniem przepisanego wadium.

(2) Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz właściwymi ministrami ustali formę i sposób składania wadium oraz określi przypadki przyjmowania mniejszego wadium lub też całkowitego zwolnienia od składania wadium.

(3) Rodzaje przedmiotów przyjmowanych jako wadia będą podawane do wiadomości poszczególnych władz, urzędów i zarządów w drodze okólników Ministra Skarbu, ogłaszanych w Monitorze Polskim.

§ 21. (1) Oferta powinna być złożona lub nadesłana władzy, urzędowi lub zarządowi ogłaszającemu przetarg przed terminem rozpoczęcia przetargu, oznaczonym w wezwaniu do składania ofert.

(2) Oferent może cofnąć ofertę przed terminem wskazanym w wezwaniu do składania ofert jako terminem rozpoczęcia przetargu; w tym przypadku wadium powinno być zwrócone niezwłocznie po zamknięciu przetargu.

(3) Oferent może zmienić ofertę przed rozpoczęciem przetargu.

(4) Jeżeli oferta będzie cofnięta lub zmieniona po rozpoczęciu przetargu, wówczas złożone wadium przepada na rzecz ogłaszającego przetarg.

(5) Jeżeli oferent, który został zwolniony od składania wadium częściowo lub całkowicie, cofnie lub zmieni ofertę po rozpoczęciu przetargu albo, w przypadku utrzymania się przy przetargu, uchyli się od podpisania umowy, wówczas obowiązany jest do uiszczenia sumy, równej wysokości wadium, ustanowionego dla danej dostawy lub roboty, z odsetkami prawnymi od daty zakończenia przetargu do dnia uiszczenia.

(6) W przypadku utrzymania się przy przetargu oferent powinien w terminie wskazanym w myśl § 31 podpisać umowę na dostawę lub robotę, objętą przetargiem, oraz złożyć lub przedstawić zabezpieczenie, zapewniające należyte jej wykonanie.

(7) Uchylenie się od podpisania w terminie umowy, lub niezłożenie w terminie zabezpieczenia, zapewniającego należyte jej wykonanie, powoduje rozwiązanie stosunku prawnego z oferentem z utratą przez niego wadium.

(8) Jeżeli władza, urząd lub zarząd, który ogłosił przetarg i zawiadomił oferenta o przyjęciu oferty, zmieni warunki dostawy lub roboty, podane w wezwaniu do składania ofert lub też ustalone z oferentem przy wyborze oferty, oferent ma prawo uchylić się od podpisania umowy.

(9) Na sumach, walorach czy prawach majątkowych, stanowiących zabezpieczenie należyte wykonania umowy, będzie służyło podmiotom prawnym wymienionym w § 1 pierwszeństwo zaspokojenia.

§ 22. Składanie lub przesyłanie oferty jak również jej zmiany lub cofnięcie powinno być dokonane w następujący sposób:

- 1) ofertę należy składać w nieprzejrzystej i zalakowanej kopercie; na kopercie należy umieścić napis: „oferta przetargowa na dostawę . . . . (na robotę . . .)”, albo: „zmiana oferty przetargowej na dostawę . . . . (na robotę . . .)”, albo: „cofnięcie oferty przetargowej na dostawę . . . . (robotę . . . .)”; załączniki do oferty, które nie mogą być umieszczone w kopercie z ofertą, jak np. większe próbki, należy opakować odrębnie, na opakowaniu nie umieszczając nazwiska bądź firmy oferenta, i zalakować; wewnątrz na załączniku należy podać nazwisko lub firmę oferenta, zewnątrz zaś na opakowaniu należy umieścić napis: „załącznik do oferty przetargowej na dostawę . . . . (na robotę . . . .)” albo: „załącznik do zmienionej oferty przetargowej na dostawę . . . . . (na robotę . . . . .)”; niedopuszczalne jest ani pisemne ani ustne podawanie nazwiska, bądź firmy oferenta, ani też umieszczanie jakichkolwiek znaków rozpoznawczych na kopercie zawierającej ofertę lub na opakowaniu zawierającym załączniki do oferty; pieczęć użyta do lakowania koperty, zawierającej ofertę, lub opakowania, zawierającego załączniki do oferty, nie może ujawniać pochodzenia oferty;
- 2) kopertę z ofertą oraz kopertę zawierającą jej zmianę lub cofnięcie należy wrzucać do specjalnie w tym celu urządzonych skrzynek, które każda władza, urząd lub zarząd rozpisujący przetarg powinien umieścić w miejscu dostępnym dla oferentów; tamże należy składać, niezwłocznie po otrzymaniu, oferty nadsyłane pocztą; skrzynka do ofert powinna być zaopatrzona w dwa odmiennie zamki lub plomby lub pieczęcie lakowe i posiadać zabezpieczenie uniemożliwiające wyjęcie oferty przez otwór do jej wrzucania; klucze, plombownice lub pieczęcie przechowują osoby wyznaczone do tego;
- 3) w razie przesyłania oferty pocztą należy kopertę z ofertą opatrzyć napisem podanym w pkt 1) i włożyć do drugiej koperty opatrzonej adresem władzy, urzędu lub zarządu, rozpisującego przetarg; na kopertach nie należy umieszczać ani imienia i nazwiska, ani adresu nadawcy.

§ 23. Rozpoczęcie przetargu odbywa się w miejscu i czasie wskazanym w wezwaniu do składania ofert. Zakres działania komisji przeprowadzających przetarg obejmuje:

- 1) stwierdzenie prawidłowości ogłoszenia przetargu;
- 2) zbadanie nienaruszalności skrzynki z ofertami;
- 3) zbadanie nienaruszalności kopert i ich zewnętrznego wyglądu;
- 4) otwarcie wniesionych ofert i zaopatrzenie każdej oferty bieżącym numerem;
- 5) stwierdzenie, które oferty są nieważne i wymienienie tych ofert z podaniem powodów nieważności;
- 6) odczytanie ofert nadających się do rozpatrzenia przy wymienieniu oferenta i oferowanej ceny; również ogłasza się, które oferty zostały cofnięte;
- 7) spisanie protokołu z przebiegu przetargu; protokół podpisuje przewodniczący i sekretarz.

§ 24. Na przetargu mogą być obecni delegaci Kontroli Państwowej oraz oferenci lub ich upoważnieni przedstawiciele.

§ 25. Nieważne są w szczególności następujące oferty:

- 1) nie odpowiadające zasadniczym wymaganiom przepisów § 19, 20, 21 i 22 pkt 1);
- 2) wniesione przez osoby nie odpowiadające warunkom wymienionym w § 3;
- 3) wniesione przez osoby wymienione w § 5;
- 4) spóźnione;
- 5) nie zawierające wyraźnych i ostatecznych cen;
- 6) złożone ustnie, telegraficznie lub telefonicznie, z wyjątkiem ofert telegraficznie złożonych na metale półszlachetne, jeżeli to było przewidziane w wezwaniu do składania ofert;
- 7) zawierające nieomówione przekreślenia, poprawki, omyłki lub niejasności.

§ 26. (1) Z ofert nadających się do rozpatrzenia władza, urząd lub zarząd wybiera ofertę, biorąc pod uwagę całokształt warunków zgłoszonych przez oferentów, jakość oferowanych przedmiotów lub roboty, jako też solidność i pewność oferentów oraz ich uzdolnienie i techniczne przygotowanie do wykonania dostawy lub roboty, wreszcie ich zasoby finansowe. Przez solidność należy rozumieć również wywiązywanie się oferentów ze zobowiązań wobec swoich pracowników. Wybór oferty powinien być pisemnie umotywowany.

(2) Przy ocenie poszczególnych ofert ceny oferowane, zarówno ogólne, jak i jednostkowe powinny być nadto porównywane z cenami rynkowymi, a w ich braku z cenami poprzednich albo podobnych dostaw lub robót.

§ 27. (1) Należy uznać, że przetarg nie dał wyniku dodatniego w przypadku:

- 1) braku co najmniej dwóch ważnych ofert,
  - 2) ustalenia, że żadna z rozpatrywanych ofert nie nadaje się do przyjęcia.
- (2) Powzięta decyzja powinna być uzasadniona na piśmie. O tej decyzji powiadamia się oferentów.

§ 28. Jeżeli władza, urząd lub zarząd ogłaszający przetarg nie zna oferenta z poprzednio wykonanych dostaw lub robót, wówczas przed powzięciem decyzji powinna zebrać możliwie wyczerpujące wiadomości o uzdolnieniu oferenta do wykonania dostawy lub roboty i o jego sumienności i solidności.

§ 29. (1) Po przetargu władza, urząd lub zarząd ogłaszający przetarg nie może ani przeprowadzać dodatkowych ustnych przetargów ani żądać obniżenia ceny.

(2) W przypadkach szczególnych, gdy wynik przetargu jest niezadowolający lub gdy sumy ogólne ofert na roboty są wyższe od sumy kosztorysu urzędowego, może być zarządzone przeprowadzenie dodatkowego przetargu ustnego lub pisemnego pomiędzy co najmniej 2 wybranymi oferentami, którzy zaoferowali najdogodniejsze warunki. Odnosna decyzja powinna być rzeczowo uzasadniona.

§ 30. Oferent, którego oferta została odrzucona, lub w części przyjęta, jednakże bez zmiany warunków dostawy lub roboty, nie może mieć z tego tytułu żadnych roszczeń do podmiotów prawnych wymienionych w § 1.

§ 31. (1) W ciągu trzech dni, licząc od dnia powzięcia decyzji o przyjęciu oferty, bądź od dnia otrzymania decyzji w tej sprawie władzy wyższej lub nadzorczej, władza, urząd lub zarząd, który ogłosił przetarg, zawiadamia pisemnie oferenta o wyborze jego oferty, wzywając go równocześnie do stawienia się w oznaczonym czasie i miejscu celem spisania i podpisania umowy.

(2) W wezwaniu tym, które powinno być doręczone przed upływem okresu czasu obowiązywania oferty, termin do spisania i podpisania umowy nie może przekraczać dni 28, licząc od daty doręczenia wezwania.

(3) W wezwaniu należy również wskazać oferentowi skutki, jakie pociąga za sobą uchylenie się od podpisania umowy, stosownie do § 21 ust. (7).

(4) Władza, urząd lub zarząd, który ogłosił przetarg, zawiadamia w terminie podanym w ust. (1) również oferentów, którzy nie utrzymali się przy przetargu, o odrzuceniu ich ofert, stawiając zarazem wadą do ich dyspozycji; oferentom tym będą podawane nazwiska tych oferentów, których oferty przyjęto.

§ 32. (1) Przepisy, zawarte w paragrafach od 16 do 31 włącznie, stosuje się odpowiednio do przetargów ograniczonych, przy czym zamiast publicznego wezwania do składania ofert rozsyła się imienne wezwania do składania ofert.

(2) Do przetargu ograniczonego powinno być wezwanych co najmniej 5 osób; w liczbie tej, jeżeli chodzi o dostawy lub roboty w zakresie rzemiosła, należy wezwać do składania ofert ograniczając rzemieślniczą o charakterze zarobkowym. Wezwanie to powinno nastąpić za pośrednictwem właściwej terytorialnie izby rzemieślniczej. Ograniczyć się wezwaniem mniejszej liczby osób do przetargu można jedynie w przypadku braku 5 osób, które mogłyby należycie wykonać dostawę lub robotę. Do ważności przetargu ograniczonego konieczne jest złożenie co najmniej dwóch ważnych ofert.

(3) Jeżeli przetarg ograniczony nie dał wyniku dodatniego, instancja wyższa władzy, urzędu bądź władza nadzorcza zarządu ogłaszającego przetarg rozstrzyga, czy ma się odbyć powtórny przetarg ograniczony, czy też ma być udzielone zamówienie z wolnej ręki.

Rozdział III.

Publiczny przetarg ustny.

§ 33. Udzielenie zamówienia na dostawę lub robotę w drodze publicznego przetargu ustnego jest dopuszczalne jedynie wówczas, gdy pożądanym jest udział oferentów z szerszych warstw ludności, a wartość dostawy lub roboty nie przekracza sumy 5.000 zł.

§ 34. (1) Przy publicznym przetargu ustnym stosuje się odpowiednio przepisy o pisemnym przetargu ofertowym nieograniczonym z następującymi zmianami:

- 1) ogłoszenie o przetargu należy umieścić na urzędowej tablicy władzy, urzędu lub zarządu, ogłaszającego przetarg, oraz przesłać do wiadomości terytorialnie właściwej izbie przemysłowo-handlowej, rolniczej lub rzemieślniczej; można je nadto umieścić w jednym z poczytniejszych pism codziennych lub podać do wiadomości publicznej w inny sposób, odpowiadający miejscowym zwyczajom, jeżeli to jest wskazane dla osiągnięcia pomyślnego wyniku przetargu,
- 2) na początku przetargu należy odczytać warunki przetargowe wobec oferentów biorących udział w przetargu, co należy uwidocznić w protokole przetargowym;
- 3) oferenci powinni zgłosić się na przetarg osobiście lub za pośrednictwem pełnomocników, posiadających pełnomocnictwa pisemne, i powinni złożyć przewidziane wadium; przedstawiciele przedsiębiorstw, podlegających wpisaniu do rejestru handlowego, powinni powołać się na liczbę rejestru; na żądanie powinni przedstawić wypis aktualny z rejestru handlowego;
- 4) oferenci zgłaszają ustnie w czasie przetargu kolejno coraz niższe ceny dostawy lub roboty, dopóki mimo trzykrotnego wywołania nie ma dalszego zgło-

szczenia; ceny kolejno oferowane powinny być wpisane w protokole przetargu.

(2) Po zakończeniu przetargu podpisują protokół również obecni oferenci, których oferty nie zostały od razu odrzucone. Przez podpisanie protokołu oferenci są związani ofertą do terminu, przewidzianego w ogłoszeniu o przetargu, oferent zaś, którego oferta zostanie wybrana — do czasu podpisania umowy, wszyscy pod rygorem, przewidzianymi w § 21.

§ 35. Bezpośrednio po przetargu, a w każdym razie nie później niż w ciągu dni 14, zwraca się wadium oferentom, których oferty zostały odrzucone; wadium zaś oferentów, których oferty nie zostały odrzucone, zatrzymuje się do czasu zawarcia umowy z oferentem lub powzięcia decyzji o odrzuceniu oferty.

Rozdział IV.

Zamówienia z wolnej ręki.

§ 36. Udzielenie zamówienia na dostawę lub robotę z wolnej ręki polega na powierzeniu dostawy lub roboty w drodze porozumienia się władzy, urzędu lub zarządu z osobą lub osobami, posiadającymi warunki do udzielenia im zamówienia na dostawę lub robotę.

§ 37. (1) Z wolnej ręki mogą być udzielane zamówienia na dostawę lub robotę w następujących przypadkach wyjątkowych:

- 1) jeżeli zachodzi nieprzewidziana a umożliwiona konieczność natychmiastowego wykonania dostawy lub roboty;
- 2) jeżeli odbycie przetargu może ujawnić tajemnicę państwową lub wojskową;
- 3) jeżeli zamówienie jest konieczne dla celów badań naukowych lub doświadczalnych, lub tej jeżeli chodzi o zamówienie w wyniku prac konkursowych;
- 4) jeżeli przedmiotem zamówienia jest dostawa lub robota, której wykonanie ze względu na jej wyjątkowo specjalny charakter może być uskutecznione tylko przez pewną osobę fizyczną lub prawną;
- 5) jeżeli przedmiot zamówienia jest produkowany przez przedsiębiorcę na prawach wyłączności lub znajduje się pod ochroną patentu, albo ma cenę urzędowo ustaloną;
- 6) jeżeli przetarg ograniczony nie dał wyniku dodatniego, a instancja wyższa (władza nadzorcza) władzy, urzędu bądź zarządu ogłaszającego przetarg rozstrzygnęła, że ma być udzielone zamówienie z wolnej ręki (§ 32 ust. (3));
- 7) jeżeli w czasie wykonywania dostawy lub roboty okaże się konieczne wykonanie przez tego samego dostawcę lub przedsiębiorcę pewnych związanych z nimi dodatkowych świadczeń nie przewidzianych umową, a wartość ro-

boty lub dostawy dodatkowej nie przekracza 25% wartości pierwotnej dostawy lub roboty;

- 8) jeżeli wskutek niedotrzymania umowy przez dostawcę lub przedsiębiorcę władza, urząd lub zarząd zmuszony jest do powierzenia osobie trzeciej wykończenia udzielonego zamówienia, a z braku czasu niemożliwe jest ogłoszenie przetargu;
- 9) jeżeli wartość zamówienia na dostawę lub robotę nie przekracza kwoty ustalonej przez właściwego ministra;
- 10) jeżeli udzielenie zamówienia jest konieczne ze względu na położenie gospodarcze pewnej gałęzi wytwórczości; w tym przypadku zamówienie z wolnej ręki będzie udzielone na zarządzenie właściwego ministra w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Skarbu, a z Ministrami Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu jako też Skarbu dla dostaw produkcji rolnej;
- 11) jeżeli chodzi o zakup zboża i innych produktów rolnych dla potrzeb wojska;
- 12) jeżeli chodzi o dostawy lub roboty wykonywane przez zakłady kary dla potrzeb Ministerstwa Sprawiedliwości, lub przez wojskowe zakłady kary dla potrzeb Ministerstwa Spraw Wojskowych;
- 13) jeżeli chodzi o dostawy lub roboty wykonywane przez szkoły dla potrzeb administracji szkolnej.

(2) Właściwy minister może zezwalać na udzielenie zamówień z wolnej ręki osobie fizycznej lub prawnej, która specjalnie dla dostaw na rzecz podmiotów prawnych wyszczególnionych w § 1 uruchomiła wytwórnictwo przedmiotów, jeżeli przedmioty te uprzednio nie były wyrabiane w kraju, lub która przyjęła na siebie specjalne obowiązki podyktowane interesem Państwa.

§ 38. (1) W przypadkach przewidzianych w § 37 następuje udzielenie zamówienia na dostawę lub robotę z wolnej ręki, jeżeli oferowana cena nie jest wyższa od ceny rynkowej lub giełdowej odpowiadającej miejscowym stosunkom gospodarczym.

(2) przekroczenie tej ceny dopuszczalne jest tylko w wyjątkowych przypadkach i musi być szczegółowo uzasadnione.

(3) Jeżeli dla przedmiotów dostawy lub pewnej kategorii robót nie istnieją ceny giełdowe, rynkowe ani też ceny właściwe miejscowym stosunkom gospodarczym, — władza, urząd lub zarząd, oddający dostawę lub robotę z wolnej ręki, powołuje specjalną komisję, która z udziałem rzeczoznawców ustala protokolarnie na podstawie badań i kalkulacji ceny maksymalne dla danej dostawy lub roboty. Skład oraz zakres działania takiej komisji określi zarządze-

nie właściwego ministra w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, a w zakresie produkcji rolnej w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Rozdział V.

Zakupy bezpośrednie za zwykłym rachunkiem.

§ 39. (1) Zakup bezpośredni za zwykłym rachunkiem polega na skutecznieniu dostawy lub roboty w drodze ustnej umowy.

(2) Zakupy bezpośrednie za zwykłym rachunkiem dozwolone są w przypadkach, gdy ogólna wartość całej dostawy lub roboty nie przekracza kwoty zł 1.000.

Rozdział VI.

Umowy.

§ 40. (1) Umowa o udzielanie zamówienia na dostawę lub robotę powinna w szczególności zawierać:

- 1) dokładne oznaczenie obu umawiających się stron, a w szczególności imię, nazwisko, firmę i dokładny adres, oraz jeżeli chodzi o kupca rejestrowego, powołanie się na liczbę rejestru handlowego;
- 2) dokładne określenie przedmiotu dostawy lub roboty wraz ze wszystkimi szczegółowymi warunkami wykonania i technicznym opisem, oraz, w razie potrzeby, zastrzeżenie ograniczenia lub rozszerzenia dostawy albo roboty z określeniem granic tych zmian;
- 3) umówioną cenę za dostawę lub robotę;
- 4) termin rozpoczęcia i ukończenia dostawy lub roboty oraz, w razie potrzeby, terminy rozpoczęcia i ukończenia poszczególnych części dostawy lub roboty;
- 5) odszkodowanie umowne za niedotrzymanie bądź samej umowy, bądź terminu ostatecznego lub terminów poszczególnych wykonania dostawy lub roboty, bądź też rozpoczęcia i wykonania poszczególnych części dostawy lub roboty;
- 6) postanowienie, że władza, urząd lub zarząd, udzielający zamówienia na dostawę lub robotę, może domagać się odszkodowania, przewyższającego odszkodowanie umowne, przy zastosowaniu art. 84 § 2 kodeksu zobowiązań;
- 7) warunek, że jeżeli umowa nie będzie wykonana w terminie oznaczonym w umowie z winy dostawcy lub przedsiębiorcy, władza, urząd lub zarząd, udzielający zamówienia na dostawę lub robotę, ma prawo albo odstąpić od umowy, albo też wyznaczyć odpowiedni termin dodatkowy do wykonania umowy, nie zwalniając dostawcy lub przedsiębiorcy od obowiązku uiszczenia odszko-

dowania umownego za zwłokę, albo też wykonać lub powierzyć osobie trzeciej wykonanie prac, przewidzianych w umowie, na rachunek dostawcy lub przedsiębiorcy;

- 8) sposób i wysokość zabezpieczenia należytego wykonania warunków umowy, i ewentualnie wysokość i warunki ściągania i zwrotu kaucji dodatkowych (rat kolaudacyjnych), ulegających potrąceniu przy zaliczkowych wypłatach za dostawę lub robotę;
- 9) warunki, sposób, miejsce i termin przyjęcia, bądź odrzucenia wykonanej dostawy lub roboty;
- 10) warunki, sposób i termin sprawdzenia rachunków za wykonaną dostawę lub robotę;
- 11) terminy i sposoby wypłacenia należności za wykonaną dostawę lub robotę;
- 12) postanowienia o obowiązku uiszczenia przez dostawcę lub przedsiębiorcę opłaty stemplowej;
- 13) zastrzeżenie, że bez wyraźnej pisemnej zgody władzy, urzędu lub zarządu zawierającego umowę, dostawca lub przedsiębiorca nie ma prawa powierzać wykonania umowy innej osobie, bądź w całości, bądź w części, a wierzytelności, przypadające dostawcy lub przedsiębiorcy z tytułu wykonanej dostawy lub roboty, nie mogą być przelewane przed przeprowadzeniem ostatecznego rozrachunku, wynikającego z umowy;
- 14) określenie sądów właściwych do rozstrzygnięcia sporów.

(2) Ponadto umowa może zawierać inne postanowienia i rygory.

(3) Umowa ze wskazanymi w niej załącznikami stanowi jedną całość.

(4) Przed podpisaniem umowy powinno być złożone przez dostawcę lub przedsiębiorcę zabezpieczenie wykonania umowy.

(5) Oryginał zawartej umowy lub jej wypis, w przypadku sporządzenia przez notariusza, przechowuje władza, urząd lub zarząd, który udzielił zamówienia na dostawę lub robotę, dostawca zaś lub przedsiębiorca otrzymuje uwierzytelniony jej odpis lub wypis.

(6) Zamówienia dodatkowe lub zmiany umowy powinny być spisane w umowach dodatkowych.

§ 41. (1) Wysokość odszkodowania umownego zastrzeżonego w umowie w myśl § 40 ust. (1) pkt 5) powinna być ustalona w zależności od wartości dostawy lub roboty oraz ich znaczenia, przy czym jednak w przypadku:

- 1) niedotrzymania umowy, nie może ona być niższa niż 3%, ani też wyższa niż 15% wartości dostawy lub roboty, o ile rzeczywiste szkody nie są wyższe;
- 2) opóźnienia terminu ostatecznego lub terminów poszczególnych wykonania dostawy lub roboty bądź rozpoczęcia

lub wykonania poszczególnych części dostawy lub roboty nie może ona za każdy dzień zwłoki z wyłączeniem niedziel i dni świątecznych przekraczać 0,4% wartości niewykonanych w terminie dostawy lub roboty, o ile rzeczywiste szkody nie są wyższe.

(2) W przypadkach, w których zwłoka w wykonaniu części dostawy lub roboty uniemożliwia wykorzystanie w całości dostawy lub roboty, odszkodowanie umowne może być ustalone w stosunku do wartości całej dostawy lub roboty w wysokości nie wyższej niż 0,1% za każdy dzień zwłoki z wyłączeniem niedziel i dni świątecznych.

(3) Władza, urząd lub zarząd udzielający zamówienia na dostawę lub robotę, może bądź przedłużyć termin wykonania umowy bez zastosowania postanowień o odszkodowaniu umownym, bądź odszkodowanie umowne umorzyć, jeżeli nie poniósł straty z powodu niedotrzymania terminu, a wyższa instancja tejże władzy lub urzędu bądź władza nadzorcza tegoż zarządu udzieli na to zgody.

Rozdział VII.

Przyjmowanie wykonanych dostaw i robót oraz regulowanie rachunków.

§ 42. (1) Warunki, sposób i terminy częściowego i ostatecznego odbioru dostaw i robót ustalą właściwi ministrowie w zarządzeniach, wydanych w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Skarbu.

(2) Z każdej czynności odbiorczej należy sporządzić szczegółowy protokół, który powinien zawierać decyzję o przyjęciu albo odrzuceniu bezwarunkowym lub warunkowym wykonanej dostawy lub roboty, bądź wniosek o przyjęcie lub odrzucenie, jeżeli decyzją w tej mierze jest zastrzeżona instancji wyższej.

(3) Dostawca lub przedsiębiorca ma prawo wniesić do protokołu swe zastrzeżenia.

(4) Protokół podpisuje również dostawca lub przedsiębiorca, poza przypadkami, w których zapadła decyzja o bezwarunkowym przyjęciu wykonanej dostawy lub roboty.

(5) Dostawca lub przedsiębiorca może otrzymać za dowodem doręczenia uwierzytelniony odpis protokołu odbiorczego.

§ 43. (1) Należność za wykonaną i przyjętą część lub całą dostawę lub robotę należy wypłacać dostawcom lub przedsiębiorcom na podstawie sprawdzonych i przyjętych rachunków, jeżeli nie umówiono innego terminu płatności, najpóźniej w ciągu 21 dni, licząc od dnia złożenia rachunków, sporządzonych na podstawie przyjęcia dostawy lub roboty.

(2) Właściwi ministrowie w drodze zarządzeń, wydanych w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Skarbu, ustalą w jakich przypadkach mają być pobierane dodatkowe kaucje (raty kolaudacyjne) i określią wysokość i sposób pobierania oraz zwrotu tych dodatkowych kaucji. W tej samej drodze zostaną

ustalone zasady częściowego opłacania dostaw i robót, których wykonanie trwa przez dłuższy czas, na podstawie rachunków bieżących, przedstawianych w czasie wykonywania dostaw lub robót.

(3) Przy częściowych dostawach i robotach, zastrzeżonych w umowie, należy zawsze osobno zestawiać rachunki i osobno uiszczać całkowitą, przypadającą za nie należność.

(4) Dokonane częściowo wypłaty nie powodują utraty możliwości potrącenia ewentualnych poprzednich nadpłat z zabezpieczenia, zapewniającego wykonanie umowy i należności końcowych dostawcy lub przedsiębiorcy, ani też możliwości żądania zwrotu dokonanych nadpłat po wykonanej już dostawie lub robocie w granicach terminów, określonych w ustawach. Jeżeli z tym samym dostawcą lub przedsiębiorcą zawarto kilka odrębnych umów, będących w toku wykonania, nadpłaty, dokonane ewentualnie przy rozrachunkach z umów poprzednich, mogą być potrącane z należności i zabezpieczenia wykonania umowy z tytułu umów, będących w toku wykonania.

§ 44. (1) Wydawanie zaliczek przed rozpoczęciem dostawy lub roboty w zasadzie jest niedopuszczalne. Wyjątkowo zaliczki mogą być przewidziane w umowach i udzielane jedynie za zezwoleniem instancji wyższej lub władzy nadzorczej tego urzędu, władzy lub zarządu, który udzielił zamówienia na dostawę lub robotę.

(2) Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, a w zakresie spraw samorządu terytorialnego z Ministrem Spraw Wewnętrznych, ureguluje w drodze zarządzenia sprawę zaliczek, sposobu i formy ich zabezpieczenia oraz oprocentowania jak również sprawę zabezpieczenia wykonania umowy.

Rozdział VIII.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 45. Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc obowiązującą wszelkie dotychczasowe przepisy prawne o dostawach i robotach dla podmiotów prawnych wyszczególnionych w § 1.

§ 46. Przepisy rozporządzenia niniejszego nie naruszają obowiązujących przepisów prawa cywilnego.

§ 47. Przepisy rozporządzenia niniejszego nie mają zastosowania do dostaw i robót, na które umowy zawarto przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego.

§ 48. (1) Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy zamówień na dostawę i roboty, których dokonywa się na miejscu za granicą na rzecz podmiotów prawnych, wymienionych w § 1 i mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

(2) Odnośne przepisy wyda, w razie potrzeby, właściwy minister w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Skarbu.

§ 49. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz innym właściwym ministrom.

§ 50. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 92).

Adres Redakcji:

Ministerstwo Komunikacji ul. Chałubińskiego 4, Gabinet Ministra, pokój Nr 78,
tel. 552.00, wewn. 127.

Adres Administracji:

Administracja Wydawnictw Ministerstwa Komunikacji ul. Chałubińskiego 4, pokój Nr 123,
II p. tel. 8.26.28. Konto czekowe PKO. Nr 30.658.

Warunki prenumeraty w kraju: rocznie zł 8.—; półrocznie zł 4.—; kwartalnie zł 2.—; cena numeru 50 gr.

Do nabycia w Administracji Dz. Urz. M. K. lub w Administracji Dz. Zarz. D. O. K. P. Prenumeratę wpłaca się z góry przed rozpoczęciem kwartału, półrocza lub roku. Reklamacje z powodu nieotrzymania pojedynczych numerów Dz. Urz. M. K. wnosi się do właściwych urzędów pocztowych, najpóźniej 3-go dnia po otrzymaniu następnego z kolei numeru Dziennika. Reklamacji spóźnionych lub wniesionych w sposób niewłaściwy nie uwzględnia się.

Cena ogłoszeń: od wiersza zł 1; za stronę zł 100.

Ogłoszenia prywatne można umieszczać tylko na luźnych kartkach dołączonych do Dziennika. Administracja Dziennika nie odpowiada za niedotrzymanie terminu ogłoszenia.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa Nr 88915. 25.III.37. 8400.